

Broj: UP-I 05/2-23-11-53/16
Sarajevo, 06. 02. 2017. godine

Federalno ministarstvo okoliša i turizma rješavajući po zahtjevu Udruženja građana „Organizacija sportskih ribolovaca Konjic“, Općina Konjic za izmjenu i dopunu rješenja Federalnog ministarstva okoliša i turizma broj: UP-I 05/2-23-11-53/16 od 19.10.2016. godine kojim je izdata obnovljena okolinska dozvola investitoru Javno preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine – d.d. Sarajevo za malu hidroelektranu Gorovnik usće, instalisane snage 3,929 MW, vodotok Neretvica, sliv rijeke Neretvice, Općina Konjic, na osnovu člana 71. Zakona o zaštiti okoliša („Službene novine Federacije BiH“ br. 33/03 i 38/09), te člana 200. i 214. Zakona o upravnom postupku („Službene novine Federacije BiH“ br. 2/98 i 48/99) donosi:

RJEŠENJE

1. Mijenja se i dopunjava se rješenje broj: UP-I 05/2-23-11-53/16 od 19.10.2016. godine kojim se izdaje obnovljena okolinska dozvola investitoru Javno preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine – d.d. Sarajevo, Vilsonovo šetalište broj 15, Sarajevo za malu hidroelektranu (mHE) Gorovnik usće, derivacioni sistem, tip turbine – Francis, broj agregata 2, instalisane snage 3,929 MW, godišnje proizvodnje 16,366 GWh, vodotok Neretvica, Općina Konjic.

2. Rješenje se mijenja i dopunjava tako da se brišu tačke:

6.1. Mjere zaštite tla i voda, biljnih i životinjskih vrsta,

6.2. Mjere prevencije nastanka otpada i mjere upravljanja otpadom,

Tačka 7. Monitoring mijenja se i glasi:

Tačka 7. MJERE ZA SPRJEČAVANJE UTICAJA

7.1. Faza građenja

Kako bi se osiguralo da utjecaji na okoliš budu spriječeni i svedeni na minimum, Koncesionar će u tenderskoj dokumentaciji za izvođenje radova navesti obaveze koje je izvođač dužan izraditi i u skladu sa njima postupati tijekom izvođenja radova:

- Izvođač je dužan pripremiti **Plan organizacije gradilišta** (čiji je sastavni dio Elaborat zaštite okoliša prema Uredbi o uređenju gradilišta „Službene novine Federacije BiH“ broj: 48/09.) prije početka izvođenja radova, u koji je dužan ugraditi Mjere zaštite okoliša.
- Izvođač je dužan **Plan upravljanja otpadom** integrirati u Plan organizacije gradilišta
- Izvođač je dužan uraditi Procedure za slučaj isticanja goriva i maziva, prije izvođenja radova, a koje treba integrirati u Plan upravljanja gradilištem. Izgradnja objekata mHE, kao i pristupnih puteva, zahtijeva krčenje vegetacije na mjestima izvođenja radova. Ovaj uticaj se treba sagledati **pojedinačno** za svaku mHE, ali i **kumulativno** za sve mHE.

Prilikom građenja ne može doći do oštećenja kulturno-historijskog naslijeđa, jer isto nije evidentirano.

Građenje ne izaziva nikakav uticaj na klimatske faktore.

- Investitor je dužan izraditi elaborat uticaja na floru i faunu te Program revitalizacije životnih zajednica i dovesti ih u odgovarajuće stanje, a sve u skladu sa članom 35. Zakonom o slatkovodnom ribarstvu Federacije BiH i provedbenih propisa ovoga Zakona.

Uticaj na stanovništvo u fazi gradnje može se ogledati u poremećaju odvijanja prometa, te emisiji prašine i povećane buke u zoni građenja.

UTICAJ I MJERE – FAZA GRAĐENJA

MEDIJ	POTENCIJALNI UTICAJ	ZNAČAJ UTICAJA	MJERE
Uticaj na vode	Onečišćenje vodotoka odlaganjem otpada, zemlje i stjenovitog materijala iz iskopa	Značajan , ukoliko se ne primijene mjere ublažavanja	Postupanje u skladu sa Planom upravljanja otpadom (unutarnji nadzor izvođača). Višak materijala iz iskopa treba deponirati na lokacijama koje su odabrane u suradnji sa nadležnim organom Općine Konjic (Služba za urbanizam). Za deponije treba uraditi projekt i za njih dobiti odobrenje nadležnih organa (Općina Konjic). Deponiranje materijala iz iskopa u blizini vodotoka, nije dopušteno. Lokacija mora biti odabrana tako da nema štetnih uticaja na vode
	Zagađivanje vodotoka zauljenim vodama sa područja smještaja mehanizacije, zagađivanje vodotoka otpadnim vodama fekalnog porijekla sa područja smještaja radnika	Značajan , ukoliko se ne primijene mjere ublažavanja	Izvođač je dužan prije izvođenja radova izraditi Procedure za slučaj izlivanja goriva i maziva . Potrebno je definirati načine postupanja i odgovornosti za provedbu hitnog čišćenja u slučaju nepredviđenog isticanja ili curenja goriva, ulja, hemikalija ili drugih otrovnih supstanci. Procedure trebaju biti sastavni dio Elaborata zaštite okoliša, koji je dio Plana upravljanja gradilištem. U slučaju zagađenja odmah obavijestiti korisnika ribolovnog prava.
	Zamućenje vodotoka uslijed izvođenja zemljanih radova	Manje značajan , jer je pojava privremenog karaktera	Spriječiti prodiranje vodotoka u zonu iskopa (privremeni zagat)
	Onečišćenje vodotoka uslijed prosipanja betona i ostataka građevinskih materijala kod izvođenja radova na objektima i kod opremanja postrojenja	Značajan , ukoliko se ne primijene mjere ublažavanja	Poštovanje Plana upravljanja otpadom (unutarnji nadzor Izvođača)
	Poremećaj prirodne strukture riječnog dna raskopima	Značajan , ukoliko se ne primijene mjere ublažavanja	U fazi izrade projektne dokumentacije, potrebno je izraditi Projekt restauracije vodotoka i degradiranih obalnih površina te po njemu nakon završetka radova izvršiti restauraciju korita vodotoka i obala i revitalizaciju flore i faune rijeke.
	Moguća incidentna situacija - onečišćenje voda u slučaju izlivanja većih količina ulja i goriva iz gradilišne mehanizacije	Značajan , ukoliko se ne primijene mjere ublažavanja	Izvođač je dužan prije izvođenja radova izraditi Procedure za slučaj izlivanja goriva i maziva . Potrebno je definirati načine postupanja i odgovornosti za provedbu hitnog čišćenja u slučaju nepredviđenog isticanja ili curenja goriva, ulja, hemikalija ili drugih otrovnih supstanci. Procedure trebaju biti sastavni dio Elaborata zaštite okoliša , koji je dio Plana upravljanja gradilištem U slučaju zagađenja, odmah obavijestiti Korisnika ribolovnog prava.
Uticaj na zemljište	Onečišćenje zemljišta uslijed nepropisnog odlaganja otpada	Značajan ukoliko se ne primijene mjere ublažavanja	Primijeniti Plan upravljanja otpadom (unutarnji nadzor Izvođača)

	Slučajno prosipanje ili curenje ulja i goriva iz radne mehanizacije	Značajan ukoliko se ne primijene mjere ublažavanja	Primijeniti Procedure u slučaju istjecanja goriva i maziva. Izvođač radova je dužan koristiti biorazgradiva sredstva za podmazivanje i ulje za mjenjače U slučaju zagađenja, odmah obavijestiti Korisnika ribolovnog prava.
	Degradacija zemljišta kao posljedica manipulacije građevinskih strojeva	Manje značajan , potrebno primijeniti mjere prevencije	Građenje početi u doba godine da se iskoristiti prednost suhog tla, tj. kada je minimizirano zbijanje i degradacija korištenjem strojeva i koristiti mehanizaciju kako bi se spriječilo zbijanje u toku skidanja tla na mjestima koja indiciraju da je zbijanje vjerovatno. Koristiti odgovarajuće postupke za separirano skidanje, manipulaciju, skladištenje i zamjenu humusa i podtla
	Neriješeni imovinsko-pravni odnosi i naknade za korištenje zemljišta	Značajan ukoliko se ne primijene predviđene mjere	Za potrebe izgradnje mHE, prema Ugovoru o koncesiji, Općina Konjic će riješiti imovinsko pravne odnose na predmetnim lokacijama putem naknade o koncesiji koju će osigurati Koncesionar.
Uticaj na floru i faunu	Gubitak šumskog fonda uslijed sječe i uklanjanja prisutne vegetacije u pojasu koji treba osloboditi za izgradnju objekata mHE	Uticaj na pojedinačnim mHE se ocjenjuje kao manje značajan. Pristupni putevi koji će se iskrčiti ostaju na trajno korištenje i poboljšavaju uvjete za održavanje funkcije zaštite šuma	U fazi izrade projektne dokumentacije, potrebno je izraditi Projekt restauracije vodotoka i degradiranih obalnih i drugih površina. Dalja restauracija postojećih obala trebala bi se osigurati ponovnim zasađivanjem oštećenih područja odgovarajućom vegetacijom Platiti naknadu za krčenje šuma Primjenjivati mjere za zaštitu voda i zemljišta.
	Uništavanje prirodnih mjestila riba uslijed rada građevinskih strojeva ili ometanje mriješta izvođenjem radova	Značajan ukoliko se ne primijene mjere ublažavanja	Poduzeti mjere za smanjenje podizanja sedimenta i zamuljenja vodotoka pri izvođenju radova. Dinamiku realizacije radova planirati tako da se izbjegne izvođenje radova u vodotoku u periodu mriješta potočne pastmke (decembar, januar, februar) , uz obaveznu primjenu čl. 35.i 36. Zakona o slatkovodnom ribarstvu Federacije BiH i provedbenih propisa donesenih na osnovu ovog zakona, Zakona o zaštiti okoliša i Zakona o zaštiti prirode. Primjenjivati mjere za zaštitu voda i zemljišta U slučaju da se utvrdi da vodotoku Neretvice postoje akvatični organizmi sa Crvene liste ugroženih divljih vrsta i podvrsta biljaka, životinja i gljiva („Službene novine Federacije BiH“, broj 7/14) postupiti u skladu sa zakonom o zaštiti prirode (“Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine” broj 66/13)
	Zagađivanje staništa nekontroliranim odlaganjem otpadnih materijala	Značajan ukoliko se ne primijene mjere ublažavanja	Poštovanje Plana upravljanja otpadom . Zabraniti bacanje građevinskog materijala i izlivanje otpadnih tekućina (ulja i sl.) koje se koriste tokom građevinskih radova u rijeku ili na okolno područje. Primjenjivati mjere za zaštitu voda i zemljišta U slučaju zagađenja, odmah obavijestiti Korisnika ribolovnog prava.
	Poremećaj prirodne strukture riječnog dna radi raskopavanja, a time i uništavanja staništa vodenih organizama	Značajan ukoliko se ne primijene mjere ublažavanja	U fazi izrade projektne dokumentacije, potrebno je izraditi Projekt restauracije vodotoka i degradiranih obalnih i drugih površina. Nakon izvođenja radova u koritu vodotoka postupiti u skladu projektom na obnovi riječnog dna.

			Tokom izvođenja radova u vodotoku formirati pregradu koja će omogućiti kretanje organizama (migraciju). Iskope treba vršiti u vrijeme niskog sezonskog vodostaja
	Povećani nivo buke tokom rada angažirane mehanizacije i prisustvo ljudi utiču na povlačenje faune u dublje dijelove ekosistema	Manje značajan , privremenog karaktera i na ograničenom prostoru	Izvođač radova je dužan koristiti strojeve i vozila koja ispunjavaju okolišne standarde u pogledu emisije buke
	Povećana koncentracija prašine i emisije plinova iz motornih vozila može negativno utjecati	Manje značajan , privremenog karaktera i na ograničenom prostoru	Izvođač radova treba poduzeti mjere smanjenja podizanja i emisije prašine, te koristiti mehanizaciju koja je tehnički ispravna i zadovoljava okolišne zahtjeve
	Moguća incidentna situacija - onečišćenje voda i šteta po riblji fond i druge akvatične organizme	Značajan , potrebno je primijeniti mjere minimiziranja utjecaja	Izvođač je dužan postupiti u skladu sa članom 35. Zakona o slatkovodnom ribarstvu Federacije BiH i provedbenim propisima ovog zakona te odredbama Zakona o zaštiti prirode.
Uticao na kvalitet zraka	Emisija plinova od sagorijevanja goriva, te povećane koncentracije prašine	Uticao je ograničen na zonu građenja.	U cilju sprječavanja emisije prašine, Izvođač je dužan postupiti u skladu sa važećim propisima
Utjecaj na nivo buke	Buka od transportnih sredstava i druge građevinske mehanizacije	Uticao je ograničen na zonu građenja. Zbog slabe naseljenosti procjenjuje se kao neznatan	Poštovanje predviđenog radnog vremena na gradilištu - Plan upravljanja gradilištem (nadzorni organ Izvođača)
Uticao na klim. faktore	Ne očekuje se uticao		
Uticao na mat. dobra i kult. Hist. i arh. naslijeđe	Oštećenje materijalnih dobara i kulturno – historijskog naslijeđa u prostoru obuhvata zahvata	Nema evidentiranih materijalnih dobara i kulturno – historijskog naslijeđa u prostoru obuhvata gradnje,	Ukoliko se u toku građenja otkriju nalazi od moguće kulturnohistorijske važnosti, privremeno zaustaviti radove, osigurati nalazište, te obavijestiti nadležne organe. Nastavak radovada odobre nadležni organi
Uticao na pejzaž	Estetsko narušavanje pejzaža uzrokovano nepropisnim odlaganjem otpada, (građevinski i dr.)	Značajan , potrebno primijeniti mjere prevencije	Postupanje sa otpadom u skladu sa Planom upravljanja otpadom (unutarnji nadzor izvođača) Izmjena pejzaža izgradnjom objekata mHE
	Izmjena pejzaža izgradnjom objekata mHE	Značajan , potrebno primijeniti mjere prevencije	Prilikom gradnje objekata mHE voditi računa o njihovom uklapanju u pejzaž. Graditi prirodnim materijalima karakteričnim za projektno područje.
Ekonomski uticao na ribolov	Tokom gradnje onemogućeno organizovanje sportsko - rekreativnog ribolova Korisniku ribolovnog prava u skladu sa Ugovorom br:11-01-02-395-14-1/11 od 05.04.2011.godine.	Značajan , potrebno postupiti u skladu sa Zakonom o slatkovodnom ribarstvu FBiH i Ribolovnom osnovom za ribolovno područje Konjic	Korisnik ribolovnog prava i investitor mogu sačiniti sporazum kojim će se jasno definisati nadoknada štete Korisniku ribolovnog prava zbog nemogućnosti organizovanja sportsko-rekreativnog ribolova u fazi gradnje.

- **Smjernice o obavezama izvođača tokom izvođenja radova**, u kojima se navode opće mjere zaštite okoliša (pored mjera zaštite okoliša koje su navedene tabelarno) koje je izvođač dužan primijeniti tokom izvođenja radova.
-
- **7.2. Faza korištenja**
- U fazi korištenja se zapošljava dvoje do troje ljudi na održavanju mHE, što bi imalo pozitivan efekt na lokalno stanovništvo.
- Tokom korištenja i rada mHE ne dolazi do onečišćenja voda, osim u slučajevima, ako dođe do slučajnog prosipanja štetnih tvari prilikom održavanja objekata.
- Tokom rada hidroelektrane, dolazi do miješanja vode prilikom prolaska kroz turbinu, što pogoduje boljoj aeraciji vodotoka.
- Kada je riječ o objektima strojarne, pregledom Idejnog projekta elektrostrojarske opreme uočeno je sljedeće:
- Turbine su projektirane tako da nema štetnog utjecaja na okolinu. Svi upotrijebljeni materijali su okolišno prihvatljivi (nehrđajući čelici, samopodmazujući elementi u

koje su uležišteni pokretni dijelovi, antikorozivne zaštite na bazi okolišno prihvatljivih boja). Ležajevi (kotrljajući) su mazani mašću u potpuno zatvorenom sistemu, bez mogućnosti da se mast ispusti u okolinu. Jedini dio turbine koji koristi ulje su servomotori

- Predturbinski zatvarači su projektirani po istim principima kao turbine. Ulje se koristi samo za pogon servomotora zatvarača povezanog sa sistemom regulacije turbine.
- Generator je projektiran po istim principima kao turbina. Ležajevi generatora (kotrljajući) su mazani mašću u potpuno zatvorenom sistemu.
- Transformator je projektiran kao suhi, bez ulja i okolišno prihvatljiv.
- Ostala elektrooprema je projektirana tako da ne koristi materijale koji bi u normalnim ili havarijskim okolnostima mogli ugroziti okolinu.
- Za eventualno (samo havarijsko) razlijevanje ulja iz sistema regulacije i servomotora su u strojarnici predviđeni posebni i nepropusni kanali i šaht za skupljanje tako prolivenog ulja.
- Sakupljeno ulje se tretira kao otpad neprihvatljiv za okolinu koji zahtjeva odgovarajući, zakonom propisani tretman.
- U fazi korištenja mHE, u cilju očuvanja okoliša, od izuzetne važnosti je definiranje **odgovornosti operatera** koji će biti zaduženi za njihovo upravljanje.
- Kada je u pitanju definiranje značaja utjecaja izgradnje mHE „Gorovnik ušće“ na okoliš, kao najvažniji hidrološki parametar nameće se određivanje ekološki prihvatljivog protoka (biološkog minimuma).
- Kod dotoka manjih od vrijednosti koje osiguravaju EPP agregati prestaju sa radom.
- Operator pogona dužan je u svim situacijama ispuštati zakonom propisani i proračunati ekološki prihvatljiv protok, te vršiti monitoring ispuštanja, što se inače nalaže i Rješenjem o prethodnoj vodnoj saglasnosti izdatim od strane Agencije za vodno područje Jadranskog mora.
- Podaci o izmjerenim i obrađenim vrijednostima dostavljaju se nadležnoj instituciji za upravljanje vodama.
- Sve automatske mjerne stanice trebaju biti uvezane u upravljačku mrežu mHE u slivu Neretvice. Ukoliko se desi da na automatskoj stanici koja prati režim ispuštanja ekološki prihvatljivog protoka kroz mHE „Gorovnik ušće“ nije zadovoljen EPP, operater postrojenja je dužan u istom trenutku isključiti ovo postrojenje iz pogona.
- Smanjenje protoka u rijeci neće značajno utjecati na priobalnu vegetaciju budući da ona prvenstveno koristi vodu u vidu padavina.

UTICAJ I MJERE – FAZA KORIŠTENJA

MEDIJ	POTENCIJALNI UTICAJ	ZNAČAJ UTJECAJA	MJERE
Uticaj na vode	Trajni poremećaj vodnog režima	Ovaj utjecaj se javlja kod pojedinačnih mHE, ali je ograničen, dok je kumulativni utjecaj svih mHE izražen duž cijeloga sliva	U fazi izrade glavnog projekta potrebno je izvršiti određivanje vrijednosti ekološki prihvatljivog protoka na profilu vodozahvata mHE U fazi korištenja osigurati stalni monitoring koji obuhvaća kontrolu ispuštanja utvrđenog EPP.
	Moguća incidentna situacija - onečišćenje u slučaju havarijskog prosipanja ulja ili neadekvatno postupanje sa otpadom nastalim	Značajan ako se ne primijene mjere prevencije	Izborom opreme u strojarnici isticanje ulja i maziva je spriječeno. Za eventualno havarijsko razlijevanje ulja u strojarnici predvidjeti posebne nepropusne kanale i šaht za skupljanje ulja. Ulje se tretira kao opasan otpad i zahtjeva odgovarajući tretman u

	radom postrojenja i osoblja		skladu sa Planom upravljanja otpadom.
	Akumuliranje nanosa u formiranom jezeru	Značajan ako se ne primijene mjere prevencije	Čišćenje dna akumulacije od nanosa obavljati po potrebi. Nanos odvoziti na najbliže uređeno odlagalište ili zbrinuti na drugi odgovarajući način
Uticao na zemljište	Ne očekuje se uticaj osim havarijskog prosipanja ulja ili neadekvatno postupanje sa ostalim otpadom		Navedene mjere zaštite voda za vrijeme moguće incidentne situacije istovremeno su i mjere zaštite zemljišta
Uticao od povećanja nivoa buke	Buka uslijed rada opreme u sklopu objekta mHE	Uticao se ne očekuje	Već pri izboru opreme i izgradnji objekata treba voditi računa da se buka zadrži u okvirima propisanim zakonima
Uticao na floru i faunu	Nedostatak vode i fizičke barijere kretanju ihtiopopulacije utiču na njeno smanjenje	Značajan, ako se ne primijene mjere prevencije	Potrebno je osigurati potrebni protok u rijeci kako bi se život organizama u vodi neometano odvijao. Potrebno je osigurati da akvatični i poluakvatični organizmi mogu nesmetano proći pored fizičkih prepreka. Potrebno je vršiti monitoring funkcije ribljeg prolaza, u smislu uzvodnog i nizvodnog prolaza riba. Koncesionar je dužan izvršiti nadoknadu i postupiti u skladu sa članom 35. Zakona o slatkovodnom ribarstvu i provedbenim propisima ovog zakona.
Uticao na zrak	Ne očekuje se uticaj		
Uticao na klimatske faktore	Ne očekuje se uticaj		
Uticao na mater. dobra, te kult.hist i arh. naslijeđe	Ne očekuje se uticaj		
Uticao na pejzaž	Izgradnja pregrade i formiranje akumulacije	Značajan	Izgradnjom pregrade i formiranjem akumulacije doći će neminovno do izmjene pejzažnih karakteristika Urediti objekat pregrade i prilagoditi izgledu lokacije i koristiti prirodne materijale u uređenju. Održavati obale akumulacije

7.3.SISTEM MONITORINGA

7.3.1. Monitoring u fazi građenja

Sastoji od monitoringa uticaja građevinskih mašina, iskopa, odlaganja materijala, monitoringa stanja ekosistema rijeke, upravljanja građenjem u kontekstu poštovanja mjera zaštite okoliša, odnosno nadzora nad radom građevinskih strojeva, načinom skladištenja i postupanja sa opasnim i štetnim materijama, te nadzorom nad primjenom Plana upravljanja otpadom, a za koji je odgovorna Kantonalna poljoprivredna, vodna i zaštite okoliša inspekcija. Monitoring u fazi građenja je u obavezi Izvođača radova i nadležnih inspekcija.

Ukoliko se u toku građenja utvrde štetni uticaji na floru i faunu i ekosistem rijeke potrebno je privremeno zaustaviti radove do dolaska nadležne inspekcije. Ponovni nastavak radova odobravaju nadležni organi – inspekcije.

Monitoring tokom izgradnje obuhvata još i sljedeće:

- Postupak nabavke materijala
- Postupak transporta materijala

- Postupak odlaganja materijala
- Emisije sa gradilišta i stanja okoliša u zoni građenja
- Neometano i sigurno odvijanje prometa

Cilj monitoringa kod nabavke materijala da se osigura da su pogoni i postrojenja usklađeni sa zahtjevima okoliša, zdravlja i sigurnosti.

Monitoring kod transporta materijala odnosi se na provjeru načina transporta, a provodit će ga Inženjer zaštite okoliša i zaštite na radu.

Monitoring emisija sa gradilišta i stanja okoliša u zoni građenja se odnosi na monitoring buke i emisija onečišćenja u vodu. Ostale vrste monitoringa odnose se na osiguranja alternativne prometnice, tamo gdje je to potrebno i sl.

Program monitoringa emisija sa gradilišta

Potencijalni uticaj	Koji parametri će biti pod monitoringom	Lokacija monitoringa parametara	Kako će se obavljati monitoring parametara	Kada će se obavljati Monitoring parametara? (učestalo mjerenje ili konstantno)
Zagađivanje vode i zemljišta ulji ma i mastima, povećanje suspendiranih materija u vodotoku, itd, a zbog neprikladnog skladištenja materijala, odlaganja otpada, građenja u vodotoku, i sl.	Ukupno astvorene suspendirane materije.Mineralna ulja.	Na profilima vodotoka u zoni građenja, te na nultom profilu prije zone građenja i završnom profilu nakon zone građenja.	Standardne Fizikalno kemijske metode.Jedanput mjesečno tokom gradnje i dodatno na pritužbu.	Dinamiku monitoringa prilagoditi dinamici građenja, odnosno na naznačenim profilima vršiti monitoring onda kada se radovi izvode u toj zoni.

Izvođač je dužan dinamiku obavljanja monitoringa emisija prilagoditi dinamici građenja.

Monitoring će se vršiti u zoni izvođenja građevinskih radova i na nultim tačkama. Izvođač je dužan usklađeni plan monitoringa dostaviti Ugovornom organu na odobranje.

Ukoliko se u toku građenja utvrde štetni utjecaji na floru i faunu i ekosistem rijeke potrebno je privremeno zaustaviti radove do dolaska nadležne inspekcije. Ponovni nastavak radova odobravaju nadležni organi(inspekcije).

7.3.2.Monitoring u fazi korištenja

Obuhvata kontrolu ispuštanja ekološki prihvatljivog protoka, neposredno nizvodno od pregrade (kontrolni profil).

Monitoring u fazi korištenja je u obavezi Koncesionara.

U svrhu kontrole režima toka u koritu rijeke na dionici hidroelektrane projektnom dokumentacijom treba predvidjeti mjerna mjesta uzvodno i nizvodno od vodozahvata, u svrhu vršenja potrebnih hidrometrijskih mjerenja i kontinuiranih mjerenja vodostaja automatskom mjernom stanicom i proračunom Q-h krive. Podaci o izmjenjenim i obrađenim vrijednostima dostavljaju se nadležnoj instituciji za upravljanje vodama.

Sve automatske mjerne stanice moraju biti uvezane u upravljačku mrežu mHE u slivu Neretvice. **Ukoliko se desi da na automatskoj stanici koja motri protok iz mHE nije zadovoljen ekološki prihvatljiv protok, operater postrojenja je dužan u istom trenutku isključiti ovo postrojenje iz pogona.**

Operator pogona dužan je u svim situacijama ispuštati zakonom propisani i proračunati ekološki prihvatljiv protok, te vršiti monitoring ispuštanja, što se nalaže i u rješenjima o Prethodnim vodnim suglasnostima za mHE u slivu rijeke Neretvice izdanim od Agencije za vodno područje Jadranskog mora Mostar.

Smanjenje protoka u rijeci neće značajno utjecati na priobalnu vegetaciju budući da ona prvenstveno koristi vodu u vidu padavina.

Monitoring voda će se vršiti u skladu s vodnim aktom izdatim od strane nadležnog organa;

Monitoring ekološki prihvatljivog protoka vršiti putem automatskih hidroloških stanica
Vršiti praćenja nastanka otpada, po vrsti i količini, uz vođenje evidencije;

- Uz glavne objekte i opremu mHE, potrebni su i pomoćna oprema i sistemi za osiguranje funkcionalnosti i sigurnosti objekata i opreme u elektrani, a predviđeni su:

- Instalacije rasvjete i utičnica
- Dizalica za montažu i održavanje
- Alati za održavanje
- Uzemljenje i gromobranska zaštita
- Sistem dojave požara
- Protuprovalni sistem
- Video nadzor
- Oprema za gašenje požara
- Sistem telekomunikacija sa Centrom za upravljanje svih mHE na slivu rijeke Neretvice, sa glavnim centrom

Tokom korištenja objekata pojedinačnih mHE, koristit će se sljedeći pomoćni materijali na svakoj od elektrana:

- Hidrauličko ulje za servomotore
- Mineralna mast za podmazivanje dizalica u strojnarama

Navedena ulja i maziva smještena su u hermetički zatvorene posude tako da nisu prijetnja po okoliš.

Priključak sistema mHE na elektromrežu još uvijek nije određen, a bit će projektiran paralelno sa višim fazama izrade projektne dokumentacije mHE. Priključak će ovisiti o ukupnoj snazi sistema mHE koji će se izgraditi, što će odrediti i način vođenja visokonaponskih kablova (dalekovod ili ukopavanje). Prema Pravilniku o pogonima i postrojenjima za koje je obavezna procjena utjecaja na okoliš i pogonima i postrojenjima, koji mogu biti pušteni u rad samo ako imaju okolinsku dozvolu (Službene novine F BiH, br. 19/04), u pogone i postrojenja koja moraju proći proceduru procjene utjecaja na okoliš spada i izgradnja nadzemnih električnih vodova sa voltažom od:

- 110 kV ukoliko su dio prijenosnog sistema,
- 220 kV i više.

Konstrukcija agregata je takva da agregati pri radu proizvode što manje buke, što zajedno sa zvučnom izolacijom objekata strojnarama treba osigurati da se buka koja se stvara pri radu postrojenja zadrži u zakonom propisanim granicama.

Kvaliteta zraka

Monitoring kvalitete zraka u Hercegovačko-neretvanskom kantonu nije uspostavljen, stoga nije bilo moguće izvršiti ocjenu kvalitete zraka na predmetnoj lokaciji.

Tlo i poljoprivredno zemljište

Prostor se odnosi u najvećem dijelu na priobalje vodotoka koje je obraslom šumskom ili biljnom vegetacijom. Trase ukopanih cjevovoda i pristupnih puteva vode se postojećim putevima, kroz šume i livade.

Cjevovode, gdje god je to, trasirati unutar putnih pojasa ili obalnih pojasa rijeke. Izvođač radova je dužan po završetku radova dovesti sve površine u prvobitno stanje, bilo da se radi o putnim pojasi, obalama rijeke, šumskom području, livadama, pašnjacima ili drugim površinama.

Veoma je značajna zaštitna uloga uloga šume za erozivne procese.

Zaštićeni dijelovi prirode

Mada se radi o jedinstvenom području isto ne uživa zaštitu. Za sada samo postoji plan da se dio područja zaštiti u okviru Nature 2000.

Pejzaž

Ovo područje odlikuju izrazite prirodne ljepote.

Zbog slabe naseljenosti i ljudske aktivnosti veliki dio ovog područja još uvijek u svom prirodnom stanju.

Kulturno-historijsko nasljeđe

Ukoliko se u toku građenja otkriju nalazi od moguće kulturno - historijske važnosti, potrebno je privremeno zaustaviti radove, osigurati nalazište, te obavijestiti nadležne organe. Nastavak radova trebaju odobriti nadležni organi.

O b r a z l o ž e n j e

Udruženje građana „Organizacija sportskih ribolovaca Konjic, Općina Konjic u svojstvu zainteresirane strane u postupku podnijelo je dana 16. 11. 2016. godine ovom Ministarstvu urgenciju za izdavanje dopunskih rješenja na rješenja FMOIT kojima su izdate okolinske dozvole za mHE na rijeci Neretvici Općina Konjic: Gorovnik, Gorovnik ušće, Crna rijeka i Srijanski most.

U zahtjevu se navodi da navedeno udruženje traži poništavanje okolinskih dozvola ili donošenje dopunskih rješenja zbog izmjenjenih okolnosti koje su nastale od momenta izdavanja rješenja kojima su izdate okolinske dozvole za mHE na rijeci Neretvici do momenta kada su izdata rješenja o obnovi okolinskih dozvola za navedene mHE.

Udruženje građana „Organizacija sportskih ribolovaca Konjic, Općina Konjic su dana 15.12.2016. godine podnijelo tužbu i pokrenulo upravni spor kod Kantonalnog suda u Sarajevu radi poništenje rješenja o izdavanju okolinskih dozvola zbog povrede prava i na pravu zasnovanog interesa.

Dana 21.12.2016. godine održan je sastanak sa predstavnicima Udruženja građana „Organizacija sportskih ribolovaca Konjic, Općina Konjic. Sekretara ministarstva i voditelja postupka kojom prilikom je postignut dogovor da Federalno ministarstvo izda Rješenje o izmjeni i dopuni rješenja za sva četiri rješenja kojim su izdate okolinske dozvole za mHE na rijeci Neretvici, koja će biti u skladu sa odredbama Zakona o slatkovodnom ribarstvu („Službene novine Federacije BiH“ broj 64/04) i Zakona o zaštiti prirode („Službene novine Federacije BiH“ broj 66/13, nakon čega bi tužietelji povukli tužbu.

Dana, 24.01.2014. godine održan je radni sastanak na kojem su bili prisutni predstavnici Federalnog ministarstva okoliša i turizma, JP „Elektroprivreda BiH“ i predstavnici Udruženja građana „Organizacija sportskih ribolovaca Konjic“.

O održanom sastanku je sačinjen Zapisnik koji sadrži zaključke da predstavnici Udruženja građana „Organizacija sportskih ribolovaca Konjic povuku tužbu za poništenje rješenja Federalnog ministarstva okoliša i turizma predatu kod Kantonalnog suda u Sarajevu, a Federalno ministarstvo okoliša i turizma se obavezuje da donese dopunska rješenja i izda okolinske dozvole u skladu sa Zakonom o slatkovodnom ribarstvu i Zakonom o zaštiti prirode.

JP „Elektroprivreda BiH“ se obavezale da razmotre mogućnost sklapanja sporazuma o naknadi ekonomske štete – izgubljene dobiti nakon dostavljenih dokaza od strane Udruženja građana „Organizacija sportskih ribolovaca Konjic“.

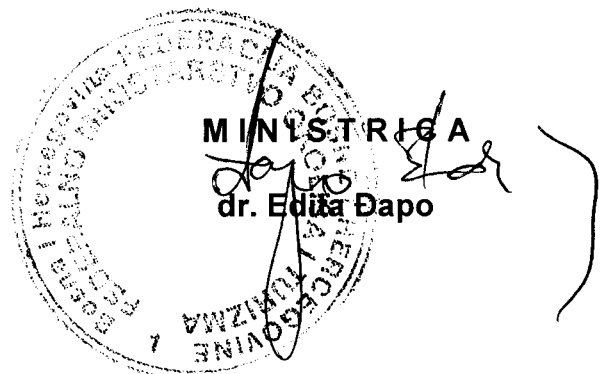
Nakon uvida u dostavljenu dokumentaciju i zaključuje sa naprijed navedenih sastanaka, Federalno ministarstvo okoliša i turizma je ocijenilo da su u skladu sa članom 214. Zakona o upravnom postupku ispunjeni uvjeti za donošenje dopunskog rješenja te je odlučeno kao u dispozitivu.

Propisane su mjere i uvjeti koje operator mora ispuniti tokom izgradnje, rada i prestanka rada postrojenja, a koji se kao standardi propisuju u okolinskoj dozvoli.

Obzirom da se u konkretnoj pravnoj stvari radi o maloj hidroelektrani, vodilo se računa o očuvanju tla, voda, adekvatnom upravljanju otpadom, zaštiti biljnog i životinjskog svijeta, mjerama sigurnosti i predostrožnosti od incidentnih situacija, monitoringu i izvještavanju.

Ovo rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv istog nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe kod Kantonalnog suda u Sarajevu u roku od 30 dana od dana prijema rješenja.

Tužba se podnosi u dva istovjetna primjerka i uz nju se prilaže ovo rješenje u originalu ili ovjerenom prepisu.

Dostaviti:

- JP Elektroprivreda BiH – d.d. Sarajevo, Vilsonovo šetalište broj 15, Sarajevo,
- Federalna uprava za inspeksijske poslove
- Udruženje građana „Organizacija sportskih ribolovaca Konjic, Općina Konjic
- dokumentaciji
- arhiva